

Sisäministeriön lausunto luonnoksesta valtioneuvoston selonteoksi Senaatti-konsernista ja valtion toimitilahallinnosta

Sisäministeriö lausuu seuraaviin lausuntopyynnön otsikoinnin mukaisiin selonteon kohtiin, muihin kohtiin sisäministeriöllä ei ole lausuttavaa:

2-3 Valtion tilahallintokokonaisuus ja sen toimintaperiaatteet

Luvussa 3.2. on toimitilastrategian toimeenpanosuunnitelmat kuvattu virastojen ja laitosten tehtäväksi yhdessä Senaatti-konsernin liikelaitosten kanssa. Tässä kohdassa tulisi huomioida myös hallinnonalakohtaiset toimeenpanosuunnitelmat, jotka laaditaan yhdessä ohjaavan ministeriön, virastojen ja laitosten sekä Senaatti-konsernin liikelaitosten kesken.

Luvussa 3.3. kuvattu valtion vuokrajärjestelmä ei sinänsä tue kaikissa tilanteissa pitkäjänteistä ja strategista sijoittumista tiettyihin tiloihin. Käyttäjäviraston tai -laitoksen tarpeiden perusteella tulisi olla mahdollista erillistapauksissa käyttää myös pidempiä irtisanomisaikoja. Tietyissä tapauksissa myös, erityisesti valmiuteen ja varautumiseen liittyvät, toimitila-asiat voivat olla virastojen ja laitosten ydintoimintaa, ja siten toimitila-asioita ei tulisi tarkastella liian kategorisesti liikelaitosten tehtävinä.

Luvussa 3.4. kuvattu tarpeettomiksi jäävien tilojen myynnistä saatujen voittojen tuloutus tulisi huomioida nykytilannetta paremmin hankkeiden rahoituksen suunnittelussa ja vaikutusten kokonaistaloudellisuutta arvioitaessa.

4 Valtion tilahallinnon nykytilanne teemoittain:

4.1 Taloudellisuus

Senaatti-konsernin liikelaitosten virastoille ja laitoksille vuokraamien toimitilojen keskivuokran mataluuden ei tulisi olla itseisarvo, koska se voi johtaa kiinteistön ylläpidon riittämättömään tasoon, joka puolestaan helposti johtaa korjausvelan kasvuun. Huonokuntoisten ja peruskorjausta odottavien tilojen osalta tulisi vuokranmäärittelyn perustua pitkäjänteiseen ja

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kestävän kehityksen periaatteita noudattavaan suunnitteluun. Riittämättömän vuokratason johdosta toimitilakustannusten nousu sekä peruskorjaus- että muissa tilahankkeissa on monesti niin merkittävää, ettei tasonousulle löydy rahoitusta ja hankkeita ei pystytä aloittamaan ajallaan. Väärillä perusteilla määritellyllä vuokratasolla on siten suoraan vaikutusta tiloja käyttävien virastojen ja laitosten toimintaan sekä niiden henkilöstön hyvinvointiin ja työturvallisuuteen.

Tilahallintoon käytettyjen resurssien arviointi vain taloudellisin perustein voi myös johtaa tilanteisiin, joissa pitkäjänteinen ja kestävä kehityksen tavoitteiden mukainen kokonaistaloudellinen kiinteistön pito ei toteudu. Mikäli sekä tiloja että tilahallintoa tarkastellaan ainoastaan kustannusperusteisesti, sivuuttamalla laadulliset mittarit, voi seurauksena olla hallitsematon tilanne, jossa korjausvelka ja rakennusten elinkaarten rajallisuus johtavat taloudellisesti kestävämpiin pakkoratkaisuihin.

11 Yhteenveto

11.4.1 Miten tilahallintoa tulisi kehittää tulevaisuudessa?

Senaatti-konsernin liikelaitosten asiantuntijaroolia tulisi syventää ja asiantuntemuksen tasoa kasvattaa yhteistyössä tiloja käyttävien virastojen ja laitosten kanssa. Erityisesti käyttösidonnaisten tilojen osalta syvällisempi ymmärrys ja asiantuntemus on vielä nykytilanteessa usein tilojen käyttäjillä. Tulisi myös pyrkiä pitkäjänteisyyteen ja kokonaisvaltaisempaan tilahallintoon sirpaloituneiden rakenteiden ja kapeisiin mittareihin tukeutumisen sijaan.

11.4.3 Tilahankkeiden rahoituksen riittävyyden turvaaminen tulevaisuudessa?

Nykyisten vuokratasojen määrittäminen pitkäjänteisen ja kokonaistaloudellisen kiinteistönpidon mahdollistavalle tasolle olisi välttämätöntä, jotta nykytilanteen kujanjuoksusta päästäisiin kestäväan hankesuunnitteluun. Nykytilanteessa keskiöön nousevat yksittäiset hankkeet ja niiden rahoituksen turvaaminen, eikä kokonaisuuden kehittämiseksi jää resursseja.

Tietohallintojohtaja

Tapio Aaltonen

Johtava asiantuntija

Antti Puhakka

Jakelu

VM VKO Konsernipolitiikkayksikkö
SM HKO Hallinto- ja kehittämisosasto

Tiedoksi

VM VKO Konsernipolitiikkayksikkö, Tero Meltti
VM VKO Konsernipolitiikkayksikkö, Peppiina Huhtala

VN/21721/2021-SM-16

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: